

praktický průvodce **AML**

pro **ÚČETNÍ** povinnosti a postupy

registrací
povinnosti
začínají

tento e-book vznikl
na základě
video semináře

Květoslava Novotná

lektorka, daňový poradce,
majitelka účetní firmy

únor 2025

AML OBSAH

- Legislativní rámec
- Vymezení pojmů
- Identifikace a prověření klienta
- Základní informace o klientovi, sledování a aktualizace informací
- Hodnocení klienta a sledování transakcí
- Hlášení podezřelých aktivit
- PEP
- Zkoumání účelu obchodního vztahu
- Skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat
- Metodické pokyny FAÚ
- Hlavní cíle AML kontrol zahrnují:
- Oznámení kontaktní osoby – kontaktní formulář FAÚ
- Povinnost hlásit podezřelé transakce FAÚ
- **OTÁZKY A ODPOVĚDI**
 - Na koho se povinnost určit a oznámit kontaktní osobu vztahuje?
 - Kdo má být určen jako kontaktní osoba?
 - Co je úlohou kontaktní osoby?
 - Může povinná osoba oznámit více kontaktních osob?
 - Komu se kontaktní osoba oznamuje?
 - Kdy vzniká povinnost určit a oznámit kontaktní osobu?
 - Co je obsahem oznámení kontaktní osoby?
 - Jakým způsobem oznámit kontaktní osobu FAÚ?

Legislativní rámec

- AML – zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
- Zákon č. 280/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
- <https://formulare.fau.gov.cz/> (Oznámení o určení kontaktní osoby).
- V tomto novém formuláři je možné označit více typů povinných osob u jedné osoby (například fyzická osoba, která je současně daňovým poradcem, auditorem a účetním, bude zasílat pouze jedno oznámení).

Vymezení pojmů

- **AML** – zákon o opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
- **FAÚ** – finanční analytický úřad
- **FT** – financování terorismu
- **PEP** – politicky exponovaná osoba
- **UBO** – údaj o skutečném vlastníkovi – majiteli
- **EDD** – proces ověřování a pravidelné kontroly, transakcí – zesílená hloubková kontrola klienta
- **Praní peněz** – (také ML) legalizace výnosů z trestné činnosti
- **Legalizace výnosů z trestné činnosti** – jednání sledující zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem

Identifikace a prověření klienta

Identifikace klienta – shromáždění osobních údajů

- Jméno a příjmení
- Adresa
- Datum narození
- Identifikační číslo (r.č., pas, případně další doklad)
- U PO právní status firmy, identifikovat její majitele, řídící orgány a skutečné vlastníky

Prověření identity

- Ověření platnosti a pravdivosti dokladů (občanské průkazy, pasy, řidičské průkazy, účetní výkazy firem, digitální ověření v databázích, datové schránky, internet)

Základní informace o klientovi, sledování a aktualizace informací

Skuteční vlastníci – UBO, PEP

- Mezinárodní převody peněz mezi rizikovými zeměmi
- Hlášení podezřelých aktivit – neobvyklé obchodní vztahy v hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší
- Pravidelná revize profilu klienta – změny v aktivitách, kontrola v sankčních záznamech
- Používání specializovaných databází a softwarových nástrojů
- Hodnocení klienta a sledování transakcí

Hodnocení klienta a sledování transakcí

Před uzavřením obchodu

- Informace z veřejných rejstříků nebo veřejných listin (rejstříkový zákon – veřejně přístupné rejstříky včetně sbírky listin, insolvenční rejstřík, rejstřík skutečných majitelů)
- Zvýšené riziko geografické a riziko odvětví (3. země)
- Obstavení majetku

Při uzavírání smluvních vztahů

- Informace o smluvní straně – z veřejných rejstříků apod.
- Kontaktní osoby klienta – identifikace

Sledování průběhu obchodního vztahu

- Důvod transakce – neobvyklá částka, směna, účel transakce
- Druh transakce – smlouvy, faktury, prodejky, certifikáty

Hlášení podezřelých aktivit

Hodnocení klienta

- Typ klienta – PEP (veřejné funkce, jejich příbuzní nebo známí, náchylnost k přijímání úplatků)
- Geografické hledisko – rizikové země
- Rizikové odvětví – obchod s drahými kovy

Sledování transakcí

- Používání specializovaných databází
- Používání softwarových nástrojů
- Hodnocení klienta a sledování transakcí
- Poznání zdrojů příjmů – podnikání, investice, mzdy
- Důvod transakce – neobvyklá částka, směna, účel transakce
- Druh transakce – smlouvy, faktury, prodejky, certifikáty

Veřejné funkce, jejich příbuzní

- Identifikace osob, které by mohly být vystaveny vyššímu riziku nelegální činnosti
- Důkladné prověření transakce, aby se zamezilo zneužívání finančního systému
- Zvýšená průběžná kontrola transakcí
- Pravidelná revize profilu klienta
- Kombinace PEP, geografické riziko, rizikové odvětví

Zkoumání účelu obchodního vztahu

Zkoumání účelu obchodního vztahu

- Běžné obchodní podmínky
- Typ a objem služeb
- Osobní finance, poskytování půjček
- Mezinárodní převody peněz

Klíčové kroky pro průběžné sledování obchodního vztahu v rámci AML – identifikace osob, které by mohly být vystaveny vyššímu riziku nelegální činnosti

- Podezřelým obchodem se rozumí obchod uskutečněný za okolností vyvolávajících podezření ze snahy o legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo podezření, že v obchodu užitě prostředky jsou určeny k financování terorismu, nebo že obchod jinak souvisí nebo je spojen s financováním terorismu

Skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat

Skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat, a to pokud například

- klient provádí výběry nebo převody na jiné účty bezprostředně po hotovostních vkladech,
- během jednoho dne nebo ve dnech bezprostředně následujících uskuteční klient nápadně více peněžních operací, než je pro jeho činnost obvyklé,
- počet účtů zřizovaných klientem je ve zjevném nepoměru k předmětu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům,
- klient provádí převody majetku, které zjevně nemají ekonomický důvod, anebo provádí složité nebo neobvykle objemné obchody,
- prostředky, s nimiž klient nakládá, zjevně neodpovídají povaze nebo rozsahu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům,
- účet je využíván v rozporu s účelem, pro který byl zřízen,
- klient vykonává činnosti, které mohou napomáhat zastření jeho totožnosti nebo zastření totožnosti skutečného majitele,
- klientem nebo skutečným majitelem je osoba ze státu, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- pochybnost o pravdivosti získaných identifikačních údajů o klientovi,
- klient se odmítá podrobit kontrole nebo odmítá uvést identifikační údaje osoby, za kterou jedná,
- klient provádí hotovostní transakce ve vysokých objemech,
- klient je zapojen v řetězci firem,
- klient legalizuje výnosy z daňové trestné činnosti.

Metodické pokyny FAÚ

Metodický pokyn FAÚ č. 7

- Seznam národních funkcí PEP, Vnitrostátní seznam funkcí PEP (<https://fau.gov.cz/files/mp-c-7-opatreni-vuci-pep-vnitrostatni-seznam-funkci-pep-17-7-2024.pdf>)

Metodický pokyn FAÚ č. 3 – ke zjišťování skutečného majitele

- Sankcionovanou osobou je osoba, vůči níž ČR uplatňuje sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí
- **Skutečným majitelem se rozumí**
 - a) skutečný majitel podle zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů (vlastník, statutární orgán) nebo
 - b) fyzická osoba, za kterou se obchod provádí

Metodický pokyn FAÚ č. 9

- Svěřenský fond – právo jiného státu. Třetí země, vysoce riziková země

Hlavní cíle AML kontrol zahrnují

- **Prevence praní špinavých peněz** – zajištění, aby instituce nezpřístupnily své služby k nelegálním transakcím nebo financování terorismu – kriminality.
- **Detekce podezřelých aktivit** – identifikace transakcí, které vykazují znaky nelegálního chování, například neobvyklé nebo nezdůvodněné převody finančních prostředků.
- **Sledování a reporting** – pravidelný monitoring transakcí a hlášení podezřelých aktivit příslušným orgánům, např. Finančnímu analytickému útvaru (FAÚ) v ČR.
- **Zajištění dodržování právních předpisů** – zajištění, že instituce dodržují národní a mezinárodní předpisy, jako je například směrnice EU o prevenci praní špinavých peněz.

Oznámení kontaktní osoby – kontaktní formulář FAÚ

Přímý kontakt s FAÚ

Formulář pro oznámení kontaktní osoby:

Oznámení o určení kontaktní osoby

- Formulář není dostupný jinak než přímo prostřednictvím webových stránek FAÚ.
- Kromě údajů kontaktní osoby se uvádí též úřední hodiny.

Povinnost hlásit podezřelé transakce FAÚ

§ 2(1) vymezuje subjekty, které mají povinnost hlásit podezřelé transakce:

- Banky a další finanční instituce
- Pojišťovny
- Zprostředkovatelé a obchodníci s cennými papíry
- Realitní kanceláře
- Kasina a herny
- Právníci a notáři
- **Účetní a daňoví poradci**
- Obchodníci s drahými kovy a uměním
- Subjekty vykonávající směnářenskou činnost

OTÁZKY a ODPOVĚDI

Na koho se povinnost určit a oznámit kontaktní osobu vztahuje?

Povinnost určit a oznámit kontaktní osobu dle § 22 AML zákona se vztahuje na všechny povinné osoby uvedené v § 2 odst. 1 nebo v § 2 odst. 2 písm. d) AML zákona, vyjma advokátů a notářů tj. povinných osob dle § 2 odst. 1 písm. g) AML zákona, kteří mají jen povinnost kontaktní osobu určit, ale nemusejí ji oznamovat, a s výjimkou povinných osob, na které se vztahuje § 28, § 29a nebo § 29b AML zákona, které nemají ani povinnost kontaktní osobu určit.

Povinnost oznámit kontaktní osobu dle § 22 AML zákona tedy mají [zde uvedené](#) povinné osoby.

Kdo má být určen jako kontaktní osoba?

Požadavky na kontaktní osobu jsou následující:

- **musí jít o zaměstnance nebo člena statutárního orgánu povinné osoby;**
- pokud je povinnou osobou úvěrová nebo finanční instituce, pak jí nemůže být člen statutárního orgánu bez dalšího, anebo zaměstnanec, který je odpovědný za uzavírání nebo vypořádávání jejích obchodů, nebo se podílí na výkonu vnitřního auditu. Výjimka by se uplatnila za předpokladu, že by to bylo opodstatněno povahou a rozsahem činnosti této povinné osoby.

Tuto povinnost **nelze „outsourcovat“** na externí osoby, např. advokáty.

OTÁZKY a ODPOVĚDI

Co je úlohou kontaktní osoby?

Kontakt s FAÚ, a to jak v případě oznamování podezřelých obchodů dle § 18 AML zákona, tak k zajišťování průběžného styku s FAÚ, zejména ve vztahu k **plnění informační povinnosti** podle § 24 AML zákona a plnění pokynů FAÚ.

Může povinná osoba oznámit více kontaktních osob?

Ano, to umožňuje i nový formulář pro oznámení (funkční od 1. 2. 2025).

U každé kontaktní osoby musí být splněny podmínky stanovené v § 22 AML zákona. Zpravidla bude počet kontaktních osob odpovídat velikosti a povaze činnosti povinné osoby.

Komu se kontaktní osoba oznamuje?

Finančnímu analytickému úřadu.

Kdy vzniká povinnost určit a oznámit kontaktní osobu?

V zákonem stanovené lhůtě **do 30 dnů ode dne, kdy jste se stali povinnou osobou**, nebo **do 15 dnů ode dne, kdy nastaly změny**, např. oznámená kontaktní osoba nahrazena jinou osobou, změny v telefonickém či emailovém spojení.

OTÁZKY a ODPOVĚDI

Co je obsahem oznámení kontaktní osoby?

Dle § 22 odst. 2 AML zákona jde o následující údaje, které se vyplní do formuláře připraveného na základě [vyhlášky](#)

Ministerstva financí:

- 1.jméno a příjmení kontaktní osoby
- 2.pracovní zařazení kontaktní osoby,
- 3.údaje pro spojení včetně telefonického a elektronického (musí být funkční)
- 4.doba, kdy lze tuto osobu kontaktovat (doba provádění obchodů či poskytování služeb povinnou osobou)
- 5.o jaký druh povinné osoby podle § 2 odst. 1 se jedná, s uvedením typu povinné osoby.

Jakým způsobem oznámit kontaktní osobu FAÚ?

S účinností od 1. 2. 2025 je pro oznamování kontaktní osoby závazná vyhláška Ministerstva financí ([vyhláška č. 420/2024 Sb., o formátu a struktuře podání Finančnímu analytickému úřadu obsahujícího informace o kontaktní osobě](#)), která stanovuje předepsaný formát a strukturu (formulář).

Více informací [zde](#).

Oznámení kontaktní osoby je požadováno výlučně prostřednictvím datové schránky povinné osoby dle § 22 odst. 2 AML zákona. To bude možné (od 1. 2. 2025) provést jednoduše kliknutím na tlačítko „odeslat“ v interaktivním formuláři a následným přihlášením se do datové schránky povinné osoby, jejíž kontaktní osoba je oznamována.

database
proucetni.cz

praktický
průvodce

AML

pro

ÚČETNÍ

povinnosti
a postupy

registrací
povinnosti
začínají

tento e-book vznikl
na základě video semináře

Květoslava Novotná

lektorka, daňový poradce,
majitelka účetní firmy

únor 2025

E-BOOK
pro účetní

[zpět na obsah](#)